

МАКЕДОНСКА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

ПРЕДИЗВИЦИТЕ НА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА ВО ПЕРИОДОТ
НА ПАНДЕМИЈАТА ОД КОВИД-19 И ПЕРСПЕКТИВИ
ВО ПОСТКРИЗНИОТ ПЕРИОД

– ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ ОД НАУЧНАТА КОНФЕРЕНЦИЈА ОДРЖАНА ВО СКОПЈЕ
НА 20 МАЈ 2021 ГОДИНА –

MACEDONIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

**THE CHALLENGES TO THE FISCAL
POLICY IN THE PERIOD
OF COVID-19 PANDEMIC
AND PERSPECTIVES
IN THE POST-CRISIS PERIOD**

PROCEEDINGS OF THE SCIENTIFIC CONFERENCE HELD IN SKOPJE
ON 20 MAY 2021

in cooperation with
MINISTRY OF FINANCE OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

SKOPJE, 2021

МАКЕДОНСКА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

ПРЕДИЗВИЦИТЕ НА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА ВО ПЕРИОДОТ НА ПАНДЕМИЈАТА ОД КОВИД-19 И ПЕРСПЕКТИВИ ВО ПОСТКРИЗНИОТ ПЕРИОД

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ ОД НАУЧНАТА КОНФЕРЕНЦИЈА ОДРЖАНА
ВО СКОПЈЕ НА 20 МАЈ 2021 ГОДИНА

во соработка со
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ, 2021

Организациски одбор:
акад. Љуичо Коцарев, претседател
проф. д-р Фаимир Бесими
акад. Таки Фити
акад. Абулменаф Беџеџи
акад. Гоце Пеџрески

Секретар на Организацискиот одбор:
м-р Таџјана Дранѓовска

Уредник:
акад. Таки Фити

Лектура, коректура и компјутерска обработка:
Здравко Корвезирски

Печат:
„Европа 92“ ДООЕЛ – Кочани

Тираж:
400 примероци

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

336.02:[616.98:578.834(497.7)](062)

НАУЧНА конференција: „Предизвиците на фискалната политика во периодот на пандемијата од ковид-19 и перспективи во посткризниот период“ (2021 ; Скопје), „Предизвиците на фискалната политика во периодот на пандемијата од ковид-19 и перспективи во посткризниот период“ : зборник на трудови од Научната конференција одржана во Скопје на 20 мај 2021 година / [уредник Таки Фити]. – Скопје : Македонска академија на науките и уметностите, 2021. – 328 стр. : граф. прикази, табели ; 25 см

На напор. насл. стр.: The chalanges to the fiscal policy in the period of Covid-19 pandemic and perspectives in the post-crisis period : proceedings of the scientific conference held in Skopje on 20 May 2021. – Фусноти кон текстот. – Библиографија кон повеќето трудови

ISBN 978-608-203-332-7

а) Фискална политика – Ковид-19 – Пандемија – Македонија – Собири
COBISS.MK-ID 54281733

СОДРЖИНА

Предговор	9
ОБРАЌАЊА.....	13
д-р Фатмир Бесими, Министер за финансии на РС Македонија.....	15
Introductory Words Freek Janmaat, Delegation of the European Union in North Macedonia	19
Sanja Madzarevic-Sujster, World Bank Group	21
Anton Mangov, International Monetary Fund	29
Поглавје I: Одговорот на фискалната политика за време на пандемијата и во посткризниот период	33
Таки ФИТИ, Марица АНТОВСКА-МИТЕВ, Татјана ДРАНГОВСКА Фискални предизвици во посткризниот период – јавни инвестиции и зелен раст.....	35
Глигор БИШЕВ, Александар СТОЈКОВ, Фатмир БЕСИМИ Како да се стимулира економијата во постковид-19 периодот?	55
Абдулменаф БЕЏЕТИ, Хурије АБАЗИ-АЛИЛИ, Шпреса АЛИЈА Перспективи на макроекономските индикатори во посткризниот период: предизвици и решенија	73

Никола ПОПОВСКИ Оптимално ниво на дискрециски буџетски расходи за водење на ефикасна стабилизациона фискална политика	89
Драган ТЕВДОВСКИ, Александра НАКЕВА РУЖИН, Виктор СТОЈКОСКИ Три приоритети за фискалната политика по пандемијата	107
Ванчо УЗУНОВ, Нина ФИТИ-НЕДЕЛКОВСКА, Јелена ТАСТ Структурните промени во македонската економија во периодот на заздравување од кризата ковид-19	121
Ширет ЕЛЕЗИ Економските мерки за справување со ковид-19 во земјите од регионот – нови решенија?	137
Никица МОЈСОСКА БЛАЖЕВСКИ, Димитар КОВАЧЕВСКИ Буџетирање за родова еднаквост во време на пандемија: искуство и научени лекции	159

**Поглавје II: Буџетските дефицити, јавниот долг
и одржливоста на јавните финансии .....**

177

Абдулменаф БЕЏЕТИ, Ѓилнаипе БЕЏЕТИ Стеснување на фискалниот простор VS. предизвиците за фискална консолидација на Република Северна Македонија ..	179
Гоце ПЕТРЕСКИ Еволуцијата, ефикасноста на употребата и одржливоста на надворешниот долг – предизвиците на периферната економија ..	197
Владимир ФИЛИПОВСКИ Фискалните правила и независниот фискален мониторинг – предизвици за фискалната политика во периодот на постковид-19	215

Анита АНГЕЛОВСКА-БЕЖОСКА, Ана МИТРЕСКА, Билјана ДАВИДОВСКА-СТОЈАНОВА Пандемијата и леверичот на јавниот сектор – дали има пандемиска реоцена на ставовите/ризиците? Случајот на Република Северна Македонија	231
Билјана ТАШЕВСКА, Сузана МАКРЕШАНСКА-МЛАДЕНОВСКА, Борче ТРЕНОВСКИ, Предраг ТРПЕСКИ Фискалната одржливост на Република Северна Македонија во услови на пандемија	247
Поглавје III Локални финансии	265
Изет ЗЕЌИРИ, Брикенд АЗИРИ, Јетон МАЗЛАМИ Финансиски перформанс на единиците на локалната самоуправа во Република Северна Македонија во периодот 2011–2019 година	267
Борче ТРЕНОВСКИ, Сузана МАКРЕШАНСКА-МЛАДЕНОВСКА, Предраг ТРПЕСКИ, Билјана ТАШЕВСКА Ефектите од пандемијата на ковид-19 врз финансирањето на општините во Северна Македонија – отпорни локални приходи, отпорни општини –	289
Јетон МАЗЛАМИ, Изет ЗЕЌИРИ, Брикенд АЗИРИ Показатели на фискалната децентрализација на локалните финансии: компаративна анализа на Република Северна Македонија и поранешните југословенски републики	307
Завршно резиме на акад. Таки Фити	325